

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ

Ряпухін В.М., професор

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Класифікація автомобільних доріг – це поділ доріг за різними класифікаційними ознаками (адміністративною приналежністю, умовами проїзду по дорогам і доступу на них транспортних засобів, транспортно-експлуатаційними характеристиками і споживчими властивостями, а також характером транспортних зв'язків, що обслуговуються). Класифікація автомобільних доріг за адміністративним та народногосподарським значенням, не дає безпосередньо можливості призначити основні технічні нормативи (параметри) доріг і потрібні споживчі властивості. Мережа автомобільних доріг повинна складатися з системи взаємопов'язаних автомобільних доріг, кожна з яких повинна виконувати певну транспортну функцію:

- забезпечення поїздок різної протяжності, в тому числі на далекі відстані;
- забезпечення під'їзду до прилеглих територій (кінцевої точки маршруту);
- перерозподіл транспортних потоків між автомобільними дорогами.

Відмінною особливістю автомобільних доріг, в порівнянні з будь-якими іншими транспортними комунікаціями є виконання автомобільною дорогою двох основних функцій: функції забезпечення транспортного руху, або мобільності, і функцію доступу до початкових і кінцевих точок руху. Функціональна класифікація автомобільних доріг базується на наступних основних принципах:

- дорога розглядається не як окрема транспортна споруда, а як один з елементів дорожньої мережі, що виконує конкретну транспортну функцію;
- будь-яка автомобільна дорога виконує дві основні функції: функція забезпечення руху транспортного потоку і функція доступу до початкових і кінцевих точок руху;
- функціональна класифікація, визначає яку роль кожна конкретна дорога грає в забезпеченні поїздок по мережі автодоріг;
- функціональна класифікація дороги визначається на стадії планування мережі.

Дороги повинні проектуватися для конкретних функцій, які зазвичай відбивають характер і відстань поїздки, інтенсивність руху, і бажану швидкість поїздки.

Блок-схема критеріальної бази функціональної класифікації автомобільних доріг представлена наступним чином. Виділено два блоки:

- Блок 1. Характер перевезень, рівень ієрархії в мережі автомобільних доріг. До цього блоку віднесено:

- 1) I рівень ієрархії і I місце у складі мережі автомобільних доріг – транзитні перевезення (магістральні дороги);
- 2) II рівень ієрархії і II місце – перерозподіл транспортних потоків по мережі автомобільних доріг (колекторні, розподільні дороги);
- 3) III рівень – місцеві перевезення.

- Блок 2. Функція доріг, яка складається з двох функціональних процесів:

- 1) мобільність (забезпечення руху транспортних потоків);
- 2) доступність – на дороги вищого або нижчого класів і до початкового і кінцевого пунктів поїздки. В цьому випадку виїзд на розподільну дорогу не є кінцевим пунктом поїздки.